

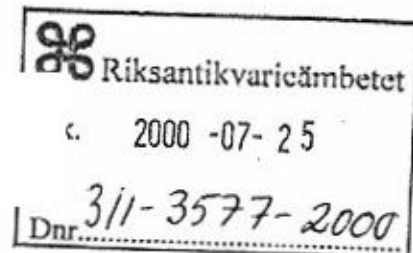
Länsstyrelsen
Gotlands län

BESLUT

Dnr 221-316-99

12.7.2000

Tel. 0498-292124
Fax. 0498-247275
E-post: joha@i.lst.se

M042 (Information, färd))
A214 (fastighet, Östergarn)

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Annas Nöje, Katthammars 1:14 i Östergarn, Gotland.

Länsstyrelsen i Gotlands län har tagit initiativ till byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Annas Nöje, Katthammars 1:14 i Östergarn, Gotland.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lagen om kulturminnen mm (1988:950) i KML, fastigheten Annas Nöje, Katthammars 1:14 i Östergarn, Gotland för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen omfattar manbyggnaden (1), östra flygeln (2), västra flygeln (3), ladan (4), vaktmästarbostaden (5) och källaren (6). Till byggnadsminnet hör ett skyddsområde som avgränsats med heldragen linje på bifogade karta (bilaga 1) bestående av trädgård med damm, tomt och övrigt markområde med murar. Till BM hör ej bulbod med tegeltak, lusthus, staket och värn.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ KML följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angivna byggnader (1-6) får inte rivras, byggas till eller till sin exteriör byggas om.
2. I byggnaderna får inte göras ingrepp i stomme, dvs grund, bärande väggar, bjälklag, takstol och murstockar.
3. I manbyggnaden (1) får inte fast inredning och inte heller ytskikt borttagas eller förändras.
4. Skyddsområdet får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Ädelträdsbestånd och flerårigt växtmaterial skall bevaras. Med detta avses inte smärre gallringar. Övriga tillbehör såsom brunn, äldre gångvägar, beläggning, murar mm, får inte flyttas, tas bort eller ändras.
5. Byggnadsminnet skall underhållas så det inte förfaller.

2000-08-25 beslut
År 2000-08-25
BM-reg ö Uf/mey

Om det finns skäl, får länsstyrelsen lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna enligt 3 kap 14§ i KML.

BYGGNADSBESKRIVNING

Manbyggnaden på Annas Nöje är ett barockhus byggt 1798 av handelsmannen Jacob Dubbe som morgongåva och sommarnöje till hustrun Anna Torsman, som var född i barockhuset på hamnen i Visby.

Manbyggnaden på Annas Nöje är uppförd i sten i 2½ våning under tegeltak, ursprungligen basat kupigt faltak, vilket ligger under tegeltaket. Huset är dubbelt så brett som långt och placerat så att dess breda barockgavel vetter mot Katthammarvik, vilket skulle imponera på betraktaren. Huset har järnvitriolfärgad slätputs med gröna snickerier.

Stora dubbeldörrar mitt på varje långsida leder in till en farstu som går tvärs genom huset. På västra sidan finns kök med härd, kupa och bakugn, vilken går in under trappan till övervåningen. I nordvästra hörnet är ett stort skafferi placerat. På östra sidan ligger en vardagsstuga med sovalkov och garderob, samt kakelugn av Bergs verkstad. Under delar av rummet finns en källare, vilken nås från farstun via en liten dörr.

En svängd trappa med marmorerat trapphus leder upp till andra våningen. Åt öster vetter salen med bla en Bergkakelugn. Ovanför dörrarna finns väggfält med avancerade målningar från tillkomsttiden av Jonas Torssén. Från salen leder en dörr via en liten kammare till ett gemak på västra sidan. Hela övervåningen har stiliga dubbeldörrar.

Trapphuset leder vidare till tredje våningen. Här är en liten kammare placerad mitt i huset med en liten kakelugn. Via en steg i en garderob intill trapphuset når man vinden med sin intressanta takkonstruktion.

Till manbyggnaden hör dubbla små kvadratiska flyglar med tegeltäckta säteritak. De är byggda i pinnmursteknik på stensockel med järnvitriolfärgad slätputs och rödbruna snickerier. Flyglarna hyser gäststugor.

Väster om manbyggnaden står en vaktmästarbostad i 1½ plan med brutet tegeltak. Byggnaden är ett reveterat bulhus med järnvitriolfärgad slätputs och gröna snickerier. Huset rymmer idag en modern bostad.

Parallellt med manbyggnaden står ladan. Det är en förhållandevis stor och bred byggnad i sten under ondulintak. Ladan har järnvitriolfärgad slevad puts och rödbruna snickerier.

Öster om manbyggnaden ligger en jordkällare i sten inbyggd i en liten kulle.

I öster och söder mot Katthammarvik ligger en trädgård med lusthus och stor damm, delvis omgivet av stenmurar med portar. I trädgården med flisgångar finns fruktträd, rosor och andra buskar, samt en del perenna växter.

Tomten framför manbyggnaden är öppen så när som på 2 stora kastanjer framför huset och buskar längs ytterkanterna. Resten av markområdet är av strandskogskaraktär med dominerande tall, en och oxel.

Annas Nöje är byggd 1798 som en-miniherrgård med manbyggnad i barockform, flankerande flyglar, ekonomibyggnader och park med damm, uppförd av Jacob Dubbe, en av Gotlands mest namnkunniga personer. Anläggningen är landsbygdens enda bevarade barockanläggning och den är i det närmaste intakt bevarad från sin tillkomsttid. Interiörens högre ståndsprägel är ovanlig för Gotland, dekorativt måleri och tapeter är av mycket hög klass.

KOMMENTARER

Med exteriör menas t.ex. yttertrappor, takutformning, takmaterial, skorstenar, fönster inkl beslag, dörrar inkl beslag och fasadmateriäl.

Med fast inredning menas t.ex. spisar, spiskupor, kakelugnar, kaminer, äldre golv- och takbräder, äldre innertrappor, äldre listverk, äldre väggbeklädnad, äldre fast skåp- inredning, äldre snickerier, äldre paneler, äldre tapeter och äldre dörrar inkl beslag.

Avsikten med skyddsföreskrifterna är att inga exteriöra eller interiöra förändringar skall ske, utan byggnaden skall behålla sin ursprunglighet för framtiden. Därför är även mindre förändringar av t.ex. markbeläggningen, tunar och grindar, uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor mm tillståndspåktiga. Både exteriöra och interiöra ändringar skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

Före underhåll och restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsen i Gotlands län, Livsmiljöenheten/Kultur.

Även för BM prövas bygglovspliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret skall kontaktas i osäkra fall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten i Gotlands län, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap 21 § KML tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

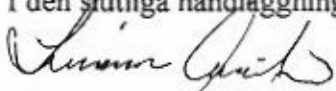
BESLUTANDE MM

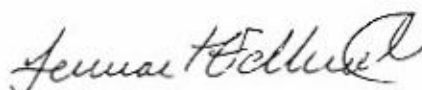
Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lillemor Arvidsson.

Föredragande har varit länsantikvarie Lennart Edlund.

Den förberedande handläggningen har utförts av Stefan Haase vid Länsmuseum på Gotland och Joakim Hansson vid Länsstyrelsen.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsassessor Lena Johansson.

Lillemor Arvidsson
landshövding

Lennart Edlund
länsantikvarie

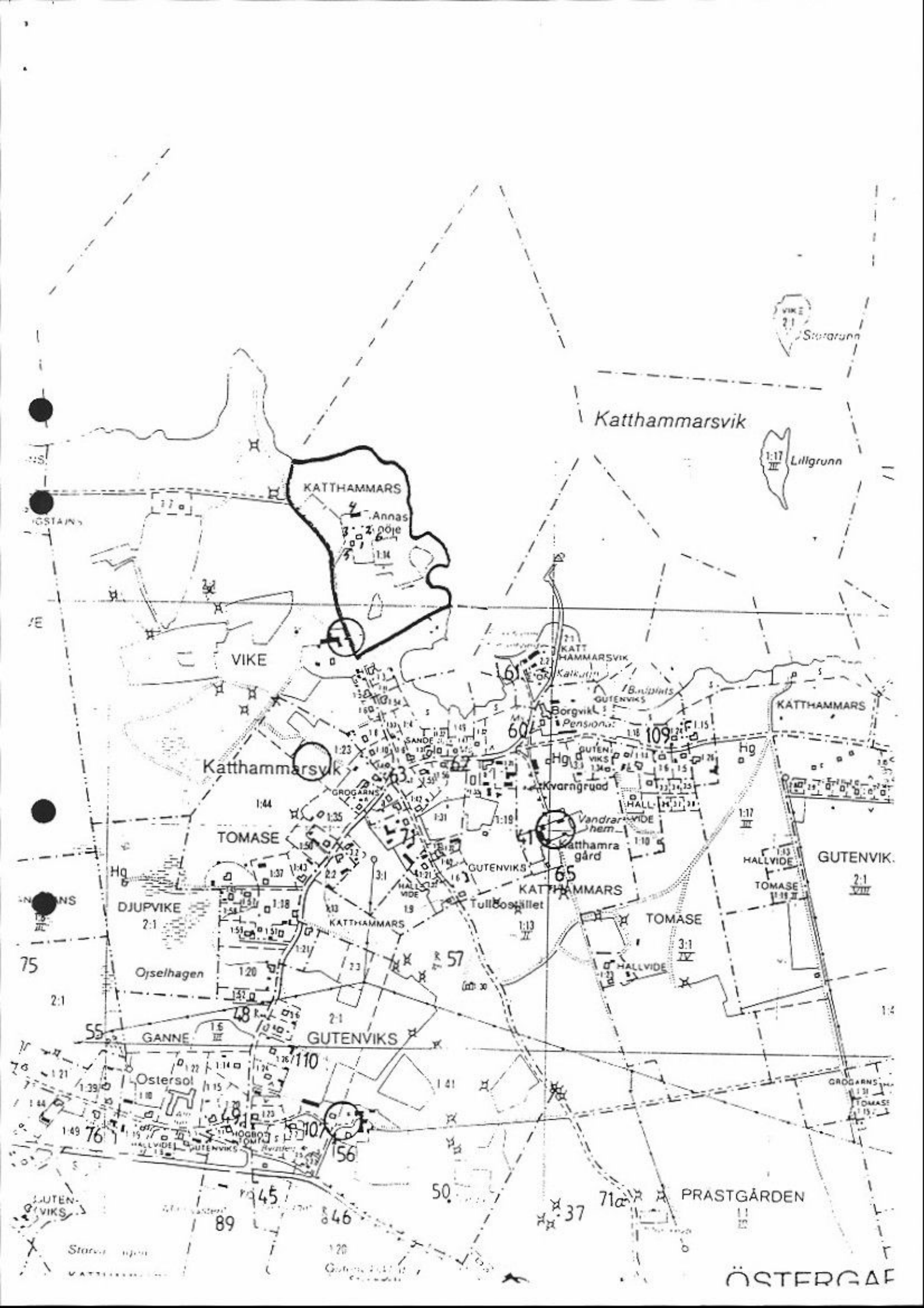
Kopia:RAÄ

Byggnadsnämnden
Länsmuseet på Gotland
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut

RAÄ

Lantmäterimyndigheten
Länsmuseet på Gotland
Byggnadsnämnden
Länsantikvarien

VIKE 2:1
Storrunn

Katthammarsvik

1:17 III
Lillgrunn

KATTHAMMARS

Annas
2:1
2:1
2:1
1:14

VIKE

Katthammarsvik

2:1
KATT
HAMMARSVIK
Kalkugn
Borgvik
Pensionat

KATTHAMMARS

TOMASE

Vandrarhem
Katthamra gård

GUTENVIK

DJUPVIKE

KATTHAMMARS

TOMASE

Örselhagen

GANNE

GUTENVIKS

Ostersol

PRASTGÅRDEN

Starva
KATT

ÖSTERGÅR